

Tisková zpráva k vydání knihy

Jan Amos Komenský

Cesta Světla

(v originále Via lucis)

V září 2009 knihu na popud Pavla Šebka vydal Miloš Palatka – ALMI. Úvody k vybraným Komenského spisům a odborná spolupráce prof. PhDr. Jan KUMPERA, CSc., ediční příprava a odborná spolupráce prof. Michaela Hashermi, CSc., ediční příprava Mgr. Ondřej Horák, grafické listy František Koblíha, obraz na titul.straně Světlo stvoření Zdeněk Hajný

Křest a prezentace knihy

se koná dne 24. 9. 2009

v Galerii Cesty ke světlu, Zakouřilova 955/9 od 19 hodin.

Večerem provází Ing. Adolf Inneman, PhD., Recitace Milan Friedl, Gabriela Filippi, hudební doprovod Jan Frank.

Nově vydanou knihu představí historik prof. PhDr. Jan Kumpera, CSc., odborná poradkyně prof. PhDr. Michaela Hashemi, CSc., prof. ThDr. Milan Balabán, P. Ing. Miloslav Fiala O. Praem, PhDr. Olga Nytrová, PhDr. Ing. Zdeněk Hajný, Ing. Radim Galvánek,

autor námětu Pavel Šebek a Miloš Palatka - nakladatelství ALMI.

Křest provedou paní Olga Filipová a prof. RNDr. Anna Strunecká, DrSc.,

Poprvé byla kniha v Praze vydána roku 1920 i s českým překladem Josefa Šmahy. Nový český překlad Jaromíra Kopeckého vydán roku 1961 s doslovem Jana Patočky v česko-latinské edici Via lucis – Cesta světla. Pouze český překlad Jaromíra Kopeckého vydán znovu roku 1992. Latinský originál s poznámkami a komentářem vydán v edici Dílo J. A. Komenského – Johannis Amos Comenii Opera omnia 14, Praha 1974.

Křest knihy Cesta světla se nekoná v galerii Cesty ke světlu náhodně. Ideová náplň činnosti Galerie Zdeňka Hajného Cesty ke světlu, kterou PhDr. Zdeněk Hajný otevřel společně se spisovatelem Robertem Fulghumem před 15ti lety, nejen svým názvem, ale i výstavní, výchovně vzdělávací a humanitární činností souzní s myšlenkovým poselstvím J. A. Komenského. Galerie organizuje pořady a projekty, kde se snaží též navazovat na duchovní odkaz J. A. K.

Malíř a psycholog Zdeněk Hajný zde vytvořil k počtě J.A. K. interaktivní prostor „**Labyrint světa a ráj srdce**“, který nejenže symbolizuje tento námět, ale který divák může proměňovat svoji psychikou a emoční odezvou.

V r. 2007 přijal záštitu nad projektem Galerie s názvem „**Via Lucis**“ primátor Hl.m. Prahy pan MUDr. Pavel Bém a starosta Městské části Prahy 11 pan Mgr. Dalibor Mlejnský.

Vydání knihy chápe Galerie nejen jako „určitý dar“ k jejímu 15tému výročí, ale i jako dar čtenářům k rozvíjení stále živých a nadčasových myšlenek J. A. K.

Jan Amos Komenský

28.3.1592 - 15.11.1670

Největší osobnost české kultury 17.století, teolog, historik, filozof, spisovatel, politický teoretik, světově proslulý pedagog a reformátor lidstva.

Zanechává po sobě úctyhodné dílo, které je stále vydáváno a vnímáno jako nadčasové.

Jmenujme alespoň: Orbis pictus, Velká didaktika, Via lucis, Všeobecná porada o nápravě věcí lidských, Labyrint světa a ráj srdce atd. Jeho úsilí osvobodit lidstvo z „labyrintů“

nevědomosti, násilí a nenávisti zůstává největším vkladem české reformace do fondu světové kultury a trvalou výzvou lidskému společenství i na prahu třetího tisíciletí.

Cesta světla je jeden z nejvýznamnějších a nejkrásnějších Komenského spisů, podle komenioložky Jiřiny Popelové „dítě právě tak českých pokrokových tradic, jako anglické revoluce“, **byl 1641–1642 napsán za Komenského londýnského pobytu**, kam český reformátor přijel na pozvání parlamentních kruhů, aby se přímo v Anglii pokusil o realizaci svých pansofických plánů. **Mimořádný význam spisu Cesta světla spočívá v tom, že v něm Komenský poprvé v ucelené a promyšlené formě předložil své návrhy na všenápravu lidstva**, později rozpracované a rozšířené v jeho monumentálním a hlavním, byť nedokončeném šestidílném projektu De rerum humanarum emendatione consultatio catholica (Obecná porada o nápravě věcí lidských), zkráceně nazývaném Konzultace či Porada. **Kniha Cesta světla však byla vydána až v r. 1668 v Amsterdamu a následně věnována Královské londýnské společnosti.**

Jeden ze čtyř „anglických“ exemplářů s věnovacím přípisem byl získán počátkem 20. století Vlastivědným ústavem v Přerově, dnešním Komenského muzeem.

Na vzniku této Královské londýnské společnosti (Royal Society) v roce 1662 se podíleli i mnozí Komenského angličtí známí a stoupenci (tzv. komeniáni), počátkem 18. stol. byl jejím prezidentem po čtyřiaadvacet let Isaac Newton, aktivně tu působil i další průkopník novodobé fyziky Michael Faraday.

Vybráno z děl J.A. Komenského

„Všichni na jednom jevišti velikého divadla stojíme – a cokoliv se tu koná, všech se týče“.

„Kdo prospívá v umění a neprospívá v mravech více neprospívá nežli prospívá“.

„Když se člověk oddaluje od člověka, když člověk nedovede snášet člověka, když člověk zuří proti člověku, je to zřejmý úpadek lidství“.

„Má-li být však náprava úspěšná, musí být komplexní a všestranná, neboť „nebudete-li současně napravovat všechno, co vzájemně souvisí, nikdy se nedostanete kupředu ...“

„Co nevytvoříte v čase, který je vám vyměřen, nikdo to za vás již nevykoná“.

„Je třeba se vystříhat toho, abychom se někdy nespokojovali světlem odraženým a nezanedbávali světlo prvotní, neboli přímo dopadající. Chováme-li se k němu totiž příliš nedbale, můžeme ho pozbýt“.

„Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykročoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost“.

„Světlo má moc zahnat tmu, ne naopak. Kdekoli totiž vzhází světlo, tam tma brzy buď řídne nebo mizí. A naopak tma nemá sil, aby odstranila světlo“.

„Majetek jistou starostí, hodnosti prázdným dýmem, rozkoše sladkým jedem, osidly všeho zla. Dokud to lidé nechápou, honí se za stíny bez věcí, a rozplývají se oddáni svým nicotností sami v nic“.

„Vše na tomto světě se dá napravit jen jemným teplem lásky, poněvadž jinak je to nemožno“.